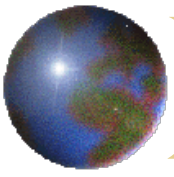
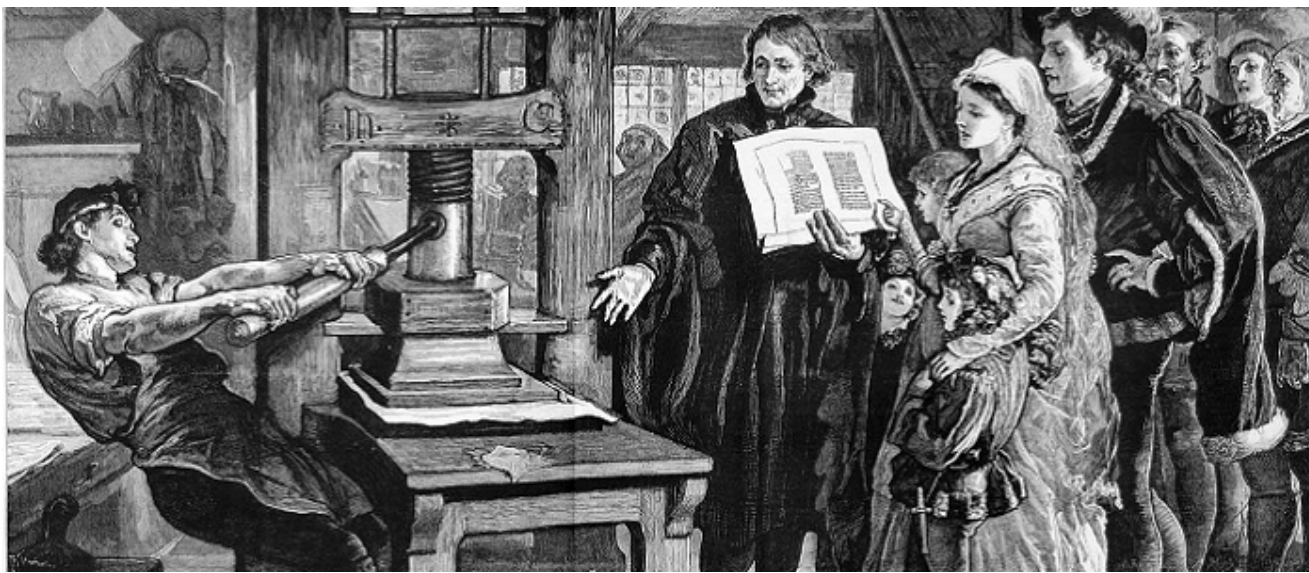

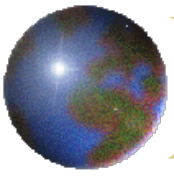
ULS344 - Milliyetçilik ve Azınlıklar

Benedict Anderson ve Hayali Cemaatler

Matbaa Kapitalizmi

Dinsel Otoritenin Düşüşü

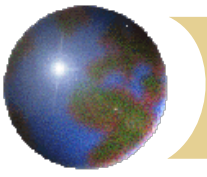

*1905 Kilise-Devlet Ayrılığı
Yasası*

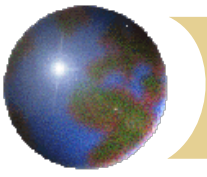

LA SÉPARATION

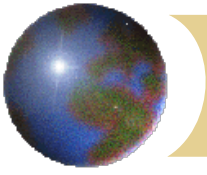
Benedict Anderson ve Hayali Cemaatler

- ✦ Anderson'a göre milliyet ve milliyetçilik özel bir kültürel yapıım (artefact) türüdür.
- ✦ Milliyetçilik on sekizinci yüzyılın sonlarına doğru, birbiriyle ilişkisi olmayan tarihsel süreçlerin kesiştiği noktada ortaya çıkar ve bir kez yaratıldıktan sonra 'kopya edilebilir' bir nitelik kazanır.
- ✦ Öte yandan milliyetçiliğin nasıl böylesine güçlü tutluklar ve bağlılıklar doğurduğu yanıtlanması gerekir.
- ✦ Bu yüzden milliyetçiliği liberalizm veya faşizm gibi ideolojiler yerine din, akrabalık gibi olgularla bir arada düşünmek gerekir.

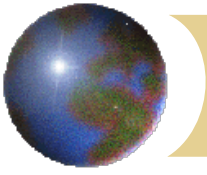
Hayali cemaatler

- ✦ Millet hayal edilmiş siyasi bir topluluktur - hem sınırlı, hem de egemen olacak şekilde hayal edilmiş bir topluluktur.
- ✦ Hayal edilmiştir, çünkü en küçük milletin üyeleri bile diğer üyeleri tanımayacak, onlarla karşılaşmayacak, hatta onlardan söz edildigini duymayacaktır, ama yine de her birinin kafasında birlikteliklerinin hayali yaşamaya devam edecektir. Sınırlıdır, çünkü en büyük milletin bile belirli, ötesinde başka milletlerin yaşadığı sınırları vardır. Egemendir, çünkü kavram Aydınlanma felsefesi ve devrimlerin, güçlerini Tanrı'dan alan hanedanların meşruiyetini yerle bir ettiği bir çağda doğmuştur. Bu nedenle özgürlük hayalleri kuran milletler, Tanrı'ya bağlı olacaklarsa bile bunun 'doğrudan', aracısız bir bağlılık olmasını yeglemişlerdir.

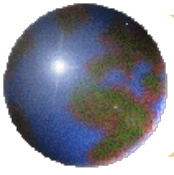
Hayali cemaatler

- ✿ Milletler bir topluluk olarak hayal edilmiştir, çünkü gerçekte içerdigi eşitsizlik ve sömürü ne boyutta olursa olsun, milletlerin derin bir yoldaşlık, kardeşlik olarak algılanır.
- ✿ İnsanların her tür fedakarlıkta bulunmalarını, hatta milletleri uğruna canlarını vermelerini sağlayan da işte bu kardeşlik duygusudur.

- ❖ Peki bu hayal edilmiş topluluklar nasıl ortaya çıkmıştır?
- ❖ Anderson bu aşamada milletlerin dogmasma yol açan koşulları inceler ve önceliği kültürel alanda yaşanan gelişmelere verir, çünkü milliyetçilik bilinçli olarak benimsenen siyasi ideolojilerle değil, kendinden önce gelen, içinde doğduğu (bazen de karşı olduğu) geniş kültürel sistemlerle ilişkilendirilmelidir.
- ❖ Bu anlamda en önemli iki sistem din ve hanedanlıktı.
- ❖ On altıncı yüzyıla kadar dünyaya egemen olan bu iki sistem on yedinci yüzyıldan itibaren gerilemeye başlamıştı. Milletlerin ihtiyaç duyduğu tarihsel ve coğrafi 'yeri' sağlayan da bu gerilemeydi.

İlk zamanlar yayıncılık sektörünün hedef kitlesi sayıları oldukça az olan Latince bilen okurlardı. Ancak bu piyasa yüz-yüz elli yılda doyuma ulaşmıştı. Oysa kapitalizmin kâra, yani daha fazla okuyucuya gereksinimi vardı. Bu da yayıncıları daha geniş bir okuyucu kitlesine ulaşabilmek amacıyla halk dillerinde (*vernacular*) kitaplar basmaya itti. Bu süreci hızlandıran ve milli bilincin oluşmasına katkıda bulunan üç gelişme vardı. Bunların ilki ve en önemsizi, Latincenin dini ve gündelik dil olmaktan çıkmasıydı. Hümanistlerin çabaları sonucu antik döneme ait -Hıristiyanlık öncesi- diller canlandırılmış, Avrupa entelijensiyası Latineden uzaklaşarak bu dilleri benimsemişti. İkinci gelişme Reform hareketiydi. Başarısını büyük ölçüde kapitalist yayıncılığa (*print-capitalism*) borçlu olan Reform hareketi, yeni yeni gelişmekte olan halk dillerindeki okuyucu piyasasını kendi amaçları doğrultusunda kullanmış, siyasi ve dini mesajlarını geniş kitlelere iletmişti. Böylelikle Latinceye -dolayısıyla kiliseye- bir darbe de Reform hareketi tarafından indirilmişti. Üçüncü ve son gelişme ise geleceğin mutlak monarşileri olmaya aday bazı yönetimlerin, halk dillerinden idari merkezleşmenin aracı olarak

Kaynak

- ✚ Umut Özkırımlı, *Milliyetçilik Kuramları*, Sarmal, 1999